Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCII Ч. 134. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 17-го ЛИПНЯ 1985 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JULY 17, 1985 No. 134. VOL. XCII

ГІДНО ЗАПРОТЕСТУВАЛИ ПРОТИ ЗМІНИ У ШКІЛЬНОМУ ПІДРУЧНИКУ

Олбані, Н. Й. — Несподіване усунення з підготованого на черговий шкільний рік підручника для середніх шкіл стейту Ню Йорк розділу про Великий голод в Україні, яке дійшло до відома українців у травні 1985 року, викликало завдяки групі українців в Олбані на чолі з Михайлом Герецем широкий розголос і протести серед українців-мешканців стейту, а через них політичних представників в стейтовій асамблеї. Посипалися сотки листів до комішенера навчання стейту Ню Йорк д-ра Ґарсона Амбаха, до губернатора Маріо Квомо та до голови комісії стейтових іспитів Емлин Ґріффіта від поодиноких людей та від численних українських організацій.

Між листами були такі вагомі як від УНІГУ за підписом професора Джеймса Мейса, що працює над науковою працею про Великий голод в Україні, професора Франка Сисина, заступника директора УНІГУ, професора Романа Трача з коледжу св. Джана Фішера в Рочестері, Екзекутиви УАКРади та її поодиноких відділів, Комітету Об'єднаних Українсько-Американських Організацій Ню Йорку, Школи Українознавства „Самопомочі" в Ню Йорку, Пластової Станиці в Ню Йорку, Союзу Українських Філателістів та інших.

У висліді широко закроєної протестаційної акції прихильне становище до неї зайняли американські політичні діячі такі як Фред Екерт, член Палати Репрезентантів з Рочестеру, що вислав відповідні листи до губернатора М. Квомо і до д-ра Г. Амбаха, в яких критикує рішення останнього та поручає для кращого зрозуміння важливости інформацій про Великий голод перечитати книжку Мирона Долота п. н. „Страта голодом: прихований голокост".

Тридцять конгресменів зі стейту Ню Йорк написали до губернатора М. Квомо і до д-ра Г. Амбаха спільного листа, підтримуючи становище Фреда Екерта та українців щодо потягнення комісії освіти стейту. Подібну підтримку проявили також члени стейтової асамблеї. 13-го червня 1985 року член асамблеї Ґеррі Правд з Рочестеру і Робін Шіммінджер з Баффало внесли до асамблеї резолюцію в якій закликали комішенера освіти Г. Амбаха включити як інтеґральну частину програми навчання про голокост і ґеноцид матеріял про Великий голод, щоб „оминути продовження іґнорування такої важливої історичної події". Резолюцію підписали крім внескодавців 32 члени асамблеї і голосування над нею мало відбутися 20 або 21-го червня ц.р. З невияснених однак причин резолюції не поставили на порядок нарад, а перенесли на останній тиждень сесії асамблеї. В перед-

(Закінчення на стор. 3)

ТИЖДЕНЬ ПОНЕВОЛЕНИХ НАЦІЙ

Українці в ЗСА в липні святкують не лише пам'ять наших святих, св. Володимира, св. Ольги і інших, але також відзначають Тиждень Поневолених Націй. Хоч як дуже відмінні є ці два святкування, то оба вони нагадують нам у цей час дозвілля й відпочинку, щоб ми не забували про наше світле минуле та про навчання Христа Господа, що зобов'язує всіх нас в любові до ближнього старатися про визволення з неволі наших братів і сестер.

В цьому році є особливе зацікавлення долею поневолених націй, бо міжнародній тероризм грозить не лише політичним і державним особам, але й загалові людства. Справді ніхто не є вільний від страху перед тероризмом. Саме тому всі люди, а особливо ми, українці в діяспорі, дещо краще усвідомлюємо собі невідрадну долю наших братів і сестер в Україні. Вони бо не бачили сонця-волі відколи безбожна Москва поневолила Україну. Ми, українці католики, також згадуємо цього року з болем серця так звану офіційну „ліквідацію" нашої Української Католицької Церкви на рідних землях 40 років тому. Хоч жахіття большевицького терору колишніх диктаторів замінено диктаторами більш сприємливими західнім засобам спілкування, нам треба все пам'ятати й другим пригадувати, що їхні диктаторські східні наміри й цілі завжди залишаються ті самі, що й були в їхніх попередників, без огляду на те, як хитрими й атрактивними представляє їх їхня пропаґанда. Маніпулювання світовою опінією є навіть більш небезпечним злом ніж саме таки фізичне поневолення в сибірських концтаборах чи „психушках".

Голос одного з наших дисидентів в Україні не затихає. Ось що пише Йосиф Тереля до Міжнародної християнської солідарности в Берні, Швайцарія: „Ніхто не може сказати, скільки мучеників положило життя за любов, що про неї заповідав нам Ісус Христос. Правителі Кремля рішили і за нас і за весь світ, що віра має бути знищена, а разом з нею і Католицька Церква... І цю місію сатани Москва взяла на себе. Взяла і пішла проти Правди, засіваючи зерно злоби і ненависти між народами нашої планети, розпалюючи пристрасті і воєнні конфлікти, загрожуючи світові атомною війною з тим, щоб паралізувати страхом волю людей і примусити народи поклонятися князеві тьми, підігнавши всіх і вся під одну мірку, наложити на всіх тавро бездушности і відступства від Правди..."

Ми, ваші пастирі, закликаємо вас, наших вірних, глибоко застановитися над обітом святих Володимира й Ольги, що його вони прирекли Христові в нашому імені. Вірні бо цьому обітові наші брати-мученики та ісповідники 40 років тому віддали своє життя і пролляли свою кров в обороні святої віри. Йосиф Тереля і багато інших дисидентів в Україні, священики і миряни, безперервно продовжують відважне свідчення вірності Христові і Його Церкві. Їхній приклад є голосним і відважним свідченням про те, що свобода Богопочитання є само-володіння народу — це Богом дане право людини.

Тиждень Поневолених Націй є доброю нагодою пригадати собі, щоб ми, водночас з іншими поневоленими народами світу, звернулися з надією до Всемогутнього Бога, щоб Він ласкаво вислухав наші молитви й зволив, щоб усе людство насолоджувалося вільним життям у мирі і згоді. Нехай змагання колоністів за незалежність Америки 209 років тому утвердить нас в тому, що воля є шляхетною ціллю і її можна осягнути.

Христос Спаситель часто навчав про силу молитви. Він запевняє нас, що де збереться двоє або троє в Його ім'я, там Він буде між ними. Ми, отже взиваємо всіх наших вірних посилити молитви в наміренні українського народу і в наміренні других народів, що є поневолені. Господь напевно вислухає нас, з'єднаних молитвою в одну родину, щоб спільно подякувати Йому за дар святої Віри, даний Україні в 988 році, за тисячі мучеників і ісповідників та, щоб віддати Йому хвалу разом із нашими поневоленими братами і сестрами, щоб Його ім'я було завжди прославлюване у вільній Україні.

Дано у Філядельфії в день св. Ольги, 11-го липня 1985 -го року.

† **Стефан**,
Архиєпископ-Митрополит Філядельфійський
† **Василь**,
Єпископ Стемфордський,
† **Іннокентій, ЧСВВ**,
Єпископ Епархії св. Миколая у Чикаго
† **Роберт**,
Єпископ Епархії св. Йосафата у Пармі

УРЯД СТАРАЄТЬСЯ ПРО ЗМІНУ РІШЕННЯ ЩОДО АБОРТІВ

Вашінгтон. — З Департаменту справедливости особи, що не бажали бути названі, повідомили у неділю, 14-го липня, що після десяти років гострої критики абортів, Адміністрація президента Роналда Регена звернеться до Верховного Суду з проханням змінити рішення з 1973 року, яким були узаконені аборти в країні.

Як відомо, починаючи з 1973 року Р. Реген, як приватна особа, кандидат на президента країни і, нарешті, як Президент твердив, що рішення в цій справі є порушенням закону, згідно з яким стейти мають право обмежувати аборти. В резюме Адміністрації Р. Регена константується, що суд, приймаючи своє рішення про леґалізацію абортів, не мав на меті таке обширне узагальнення, яким забрано право стейтам навіть на скромне контролювання абортів.

Два роки тому Верховний Суд виніс рішення, яким було уневажнено декілька рішень місцевих судів щодо обмеження абортів, базуючись на конституційному праві горожан робити аборти, і це рішення залишилося в силі. Верховний Суд, проте, погодився в квітні цього року переглянути судову справу Торнбирґ проти Американського коледжу акушерів і гінекологів, уневажнюючи більшість рішень про аборти в 1982 році, базованих на законі, що контролює аборти в стейті Пенсильванія. Верховний Суд обґрунтував в той час своє рішення тим, що контроля абортів порушує право горожан на вільний вибір. Верховний Суд розглядатиме також справу з 1975 року, пов'язану з законом в стейті Іллиной, який вимагає від лікарів, що проводять аборти, вживати методу, яка дає змогу врятувати життєздатний плід, виоперований з утроби матері. Рішення в цій справі не очікується скорше ніж у грудні 1985 року.

Головний прокуратор Едвин Міс, який на протязі чотирьох років на пості дорадника президента Р. Регена, підтримував консервативний погляд на аборти і повернення молитви до шкіл, промовляючи минулого тижня перед Американською асоціяцією правників, заявив, що „ми сподіваємося, що прийде день, коли суд повернеться до основних принципів Конституції".

В УСУНЕНОМУ ТУМОРІ ПРЕЗИДЕНТА БУЛА РАКОВИНА

Вашінгтон. — На пресовій конференції в Медичному Центрі Бетезда з д-ром Дейл Оллером, шефом хірургічного відділу шпиталю, д-р Стівен Розенберґ, шеф хірургічного відділу в Крайовому раковому інституті, заявив у понеділок, 15-го липня, що великий тумор усунений під час операції у президента Роналда Регена, був злоякісний. Проте д-р Розенберґ, який був в групі хірургів, що оперували Президента, запевнив, що ракові клітини були повністю вирізані, і немає жадних доказів того, щоб рак поширився в інші органи.

Д-р Розенберг сказав, що в тілі Р. Регена немає жадних ракових клітин, і що він не потребуватиме дальшого лікування — хемо-терапії, радіяції тощо.

Інші медичні експерти вважають, що існують дві клясифікації роду рака, якого мав Президент. Шанси вижити у випадку одного роду — 50 до 60 відсотків, а у випадку другого роду — 80 відсотків. Проте, ще далі невідомо, який рід рака був у Президента. Всі лікарі, однак, погоджуються в тому, що прогнози на повне видужання Р. Регена — „чудові".

Д-р Розенберг і Ненсі Реґен повідомили Президента про діягнозу лікарів під час п'ятихвилинної зустрічі з ним у його шпитальній кімнаті.

Перша Лейді, яка була видимо схвильована і напружена в зв'язку з операцією свого мужа, появилася на дипломатичному прийнятті в Білому Домі, заступаючи Президента, під час якого концертувала відома оркестра Попс з Бостону.

Міжнародна Амнестія виступає проти екстрадицій

Вашінгтон. — Міжнародна Амнестія в ЗСА післала два прохання до генерального прокуратора Едвіна Міса, щоб він спинив видачу Івана Дем'янюка і Андрея Артуковіча, яких обвинувачується у коляборації з нацистами під час Другої світової війни.

Іван Дем'янюк є натуралізованим американцем, якому відібрано горожанство тому що Департмент справедливости доказав, що він був сторожем у німецькому концтаборі під час війни і про це промовчав під час в'їзду до ЗСА. Суддя в Клівленді рішив, що його можна видати до Ізраїля.

Андрея Атруковіч, хорватського роду, був теж позбавлений американського громадянства. Обох мужчин тримають у федеральній в'язниці в Міссурі. Як відомо, А. Артуковіч судив бюро спеціяльних інвестиґацій, на суму 10 міл. дол. відшкодування.

Ряд організацій, які є проти вживання свідчень з СССР в американських справах просять щоб Уряд передумав долю цих двох чоловіків.

Ансамбль „Ромашки" і А. Худолій виступлять в кінці тижня на Союзівці

Союзівка. — В кінці цього тижня, в суботу, 20-го липня, о год. 8:30 **вечора**, тут виступлять у вечірній мистецькій програмі відомий ансамбль „Ромашки" і соліст-акордеоніст Алік Худолій, а до забави, яка відбудеться о год. 10-ій вечора приграватиме оркестра „Нова Хвиля".

Алік Худолій.

Союзівка, яка має різні програми для гостей практично кожного дня — в понеділок „Запізнаймося", у вівторок кінофільм, в середу вечір танців, в четвер „гуцульський вечір", а в п'ятницю забава на площадці біля „Веселки" — особливо готується з програмою на вікенди, підбираючи до них найкращі ансамблі, хори, солістів, і оркестри для розваги своїх постійних гостей-відпочинковців і принагідних відвідувачів, яких Союзівка все щиро вітає.

Ансамбль „Ромашки", який виступатиме тут в суботу і у якому співають Галина Марків, Ніна Сметанюк і Дарія Компанієць, є продовженням діяльности відомого дуету „Незабутьки" під тим самим керівництвом. Ансамбль виконує сучасні українські естрадні пісні і твори давніх композиторів.

Мистецькими програмами на Союзівці керує цього року молодий конферансьє Роман Лупань, якого формально ввела у цю функцію в суботу, 6-го липня довголітня конферансьє, а тепер працівниця в радіо „Голос Америки" Аня Дидик.

У неділю в католицькій церкві св. Трійці і православній каплиці правляться Богослужби для сталих парафіян Керґонксону й околиці і для гостей Союзівки.

Сен. Гамфрі знову обстоює Гельсінкські угоди

Вашінгтон. — Сенатор Ґордон Гамфрі з Ню Гемпшир запропонував поправку до законопроєкту щодо санкцій проти Республіки Південної Африки, згідно з якою країни, які підписали Гельсінкські угоди були б теж карані за порушення прав людини. Сенатор запропонував цей додаток щоб вказати на подвійну мораль Конгресу, який осуджує Південну Африку, але промовчує порушення прав людини в СССР і його сателітах. Пропозицію підтримали 29 сенаторів, але її „заморожено".

Ця поправка змусила б країни дотримуватись угод, які вони підписали. Сен. Гамфрі заявив, що „ми не можемо іґнорувати наявні порушення прав людини. Ми мусимо звернути увагу на це що діється і запобігти порушенням людських прав в таких країнах, як Совєтський Союз, Польща і Мадярщина. Гельсінкські угоди підписали 35 країн, щоб дотримуватися людських прав. На жаль, досі цими угодами багато країн нехтує".

В СВІТІ

АЛЬБАНІЯ ЩОРАЗ БІЛЬШЕ піднімає „залізну завісу", намагаючись вийти з ізоляції і почати розвивати торговельні відносини із Заходом. За словами одного офіційного представника Греції, „існує можливість китайського варіянту лібералізації економіки в Альбанії". Інший представник грецького уряду вважає, що Альбанія виявляє велике зацікавлення до встановлення відносин зі своїм сусідом. Альбанія також встановлює контакти з Францією, Західньою Німеччиною, Великобританією, Туреччиною, Італією та скандинавськими країнами.

МИНУЛОГО ТИЖНЯ МІЖ ВІЙСЬКАМИ Ірану та Іраку відбувся бій, в результаті якого з обох сторін є сотні вбитих і поранених. Іран повідомив про великі втрати Іраку, Ірак — про втрати Ірану, але ні одна зі сторін не згадала про власні втрати. Війна між Іраном і Іраком ведеться з осени 1980 року, і за цей час жадна з цих країн не добилася будь-якої територіяльної переваги.

НА ЯПОНСЬКОМУ ОСТРОВІ Окінава розбився американський військовий гелікоптер, який вдарився в гору і вся залога — чотири особи — загинула. Причина інциденту невідома. Це друга за останній час катастрофа гелікоптера в Японії. 6-го травня розбився гелікоптер з 17-ма морськими піхотинцями на покладі.

ТИСЯЧІ ТОНН ПРОДУКТІВ, висланих країнами вільного світу голодуючим в Етіопії, марнується на складах порту Джібуті, а марксистський уряд Етіопії не виявляє зацікавлення до цього вантажу. „У відкритих складах розміром футбольного поля знаходиться з 600,000 тонн продуктів. Якщо піде дощ, то все це пропаде", — пише лондонська газета „Дейлі Експрес".

ТРИДЦЯТЬ СІМ В'ЄТНАМЦІВ, які втікали на човні з країни, були підібрані у Південно-Китайському морі совєтським океанографічним кораблем „Поіск" і передані властям комуністичного В'єтнаму. Тяжка сказати, яка доля чекає нещасних. Відомо, що досі В'єтнам завжди відмовлявся приймати втікачів, які хотіли вернутися додому. Але тепер в'єтнамський уряд має справу з втікачами, привезеними всупереч їх волі. Судно „Поіск" заходило на Філіппіни. Керівники його відмовилися відпустити втікачів, хоч дві країни готові були прийняти їх.

МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ Японії Сінтаро Абе зустрівся в п'ятницю, 12-го липня, з Маляйзії з державним секретарем ЗСА Джорджом Шулцом. Під час зустрічі японський міністер сказав, що його країна готова поширити ринок для американських товарів. С. Абе передав Дж. Шулцові плян з шести пунктів, який буде сприяти розвиткові торгівлі між двома країнами. Шулц і Абе обговорили також питання, зв'язані з світовим тероризмом, Близьким Сходом і плянами оборони Японії.

В ТЕЛЬ АВІВІ ВІДБУВСЯ суд над чотирма арабами, винними в змові з метою підірвати 1-го грудня минулого року амбасаду ЗСА в Ізраїлі. Згідно з твердженнями свідків, чотири араби вкрали зі складу ізраїльської армії гранати і домовилися кинути їх в будинок американської амбасади, щоб погіршити відносини між Ізраїлем і ЗСА. Винесення вироку відкладено до 12-го вересня.

В АМЕРИЦІ

ПРЕДСТАВНИКИ 21-ОЇ КРАЇНИ маршували у неділю, 14-го липня, в Ню Йорку, Н. Й., започаткувавши 27-ий Тиждень Поневолених Націй. Демонстранти несли транспаранти з протестами проти Совєтського Союзу за знищення 140 мільйонів людей, жертв комуністичного голокосту. На Плязі Даґ Гаммаршольд прочитано проклямацію губернатора Маріо Квомо. Від української групи промовляв Ярослав Гайвас. Крім нього, промовляла нова іміґрантка з Польщі, українка Текля Гнатишин.

ФБІ ПОВІДОМИЛО, ЩО фактичне число „пропавших без вісті" дітей в ЗСА становить приблизно 31,000 і більшість з них — це діти, що втекли з дому. Число 1,5 мільйона, яке широко подають засоби масової інформації і яке фіґурувало на переслуханнях в Конґресі, не є правдиве, — твердить ФБІ.

ПРЕСОВИЙ СЕКРЕТАР Білого Дому Леррі Спікс підтвердив, що в державних колах дискутується справа відплатних заходів у боротьбі з міжнародним тероризмом в тому і вжиття військової сили. Він сказав, що тепер ЗСА з напруженою увагою слідкують за діями ливанського уряду у справі арешту і видачі двох терористів, що схопили літак компанії TWA. В інтерв'ю з кореспондентом Ей-Бі-Сі віцепрезидент Джордж Буш заявив, що Уряд вживає всіх можливих заходів, щоб звільнити сімох американців, що вже довший час перебувають у руках терористів. Він також сказав, що союзники ЗСА зацікавлені у спільному пляні боротьби проти тероризму.

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ схвалила законопроєкт економічних санкцій проти Південно-Африканської Республіки, що його перед тим затвердив Сенат в дещо м'якшій формі. Схвалений Палатою законопроєкт передбачає заборону нових банкових позичок, продаж компютерів, призначених для поліції ПАР, товарів, що вживатимуться в нуклеарній енерґетиці і цілий ряд інших. Сен. Джессі Гелмс, республіканець з Північної Каролайни, який боровся проти цього законопроєкту, сказав, що „санкції проти Південно-Африканської Республіки — це вистріл в себе самих".

АҐЕНТИ ФЕДЕРАЛЬНОГО УРЯДУ заарештували п'ятьох мужчин, включно з одним моряком, за те, що вони займалися контрабандою. Вони висилали зброю, включно з радарними частинами для літаків до Ірану. Виявилось, що група займалася цим вже кілька років.

КОНЦЕРТИ „ЖИВА ДОПОМОГА", які відбувалися в Америці, Европі і Канаді впродовж минулого вікенду і метою яких було допомогти країнам в Африці, зібрали біля 70 мільйонів дол. Головні концерти відбувались в Лондоні і Філядельфії у суботу і неділю з участю понад 150,000 глядачів. Гроші використають на закуп харчів, щоб допомогти голодуючим в Етіопії та в інших країнах Африки.

ЗЕМЛЕВЛАСНИКИ І ФАРМЕРИ у Міннесоті мають великі турботи з членами індіянського племени Чіппева. Індіянські провідники твердять, що у 1867 році Конґрес обіцяв віддати індіянам 100,000 акрів землі, яка їм належиться. Вони твердять, що цю землю в Міннесоті нелеґально продано неіндіянським землевласникам.

„ВОЯДЖЕР ІІ", ЯКИЙ ОБЛІТАЄ інші планети вже сім років, зближається до планети Уран. Космічний корабель висилає знимки на Землю. Корабель, віддалений від Землі на 1,5 більйона дол. „Вояджер ІІ" пролетів біля Юпітера у 1979 році, а попри Сатурн у 1981 році, теж переславши цілий ряд дуже виразних і важливих для дослідників знимок.

Енциклопедії треба продовжити життя

Джерзі Сити, Н. Дж. (О. К.). — Д-р Атанас Фіголь, невтомний працівник та ентузіяст Енциклопедії Українознавства, з'являється як метеор в щораз інших місцях поселення українців, щоб знову пригадати про потребу продовжити її життя і щоб ніхто про цей факт не смів забути.

Д-р А. Фіголь в редакції „Свободи".

Нам здається, що ось недавно він розповідав нам в редакції „Свободи" про праці над десятим томом, про дальші амбітні пляни видавати після закінчення цієї монументальної праці чергових томів енциклопедії в англійській мові, а поруч того доповнення в українській, а тут він вже знову в Джерзі Сити, на закінчення чергової своєї подорожі по ЗСА і Канаді.

Ми не вспіли навіть поспитати котрий це вже раз він роз'їжджає по наших найбільших скупченнях з однією і незмінною ціллю, бо д-р А. Фіголь був повний нових інформацій, які хотів нашим пером передати широкому колові читачів „Свободи".

Його відвідини були саме після важливої події — основуючих Загальних зборів корпорації „Приятелів Енциклопедії України" в Ню Йорку, яку створено на те, щоб забезпечити континуацію ЕУ, яка повинна продовжити свою появу. Корпорацію очолив відомий український громадянин і

(Закінчення на стор. 4)

Д-Р І. МІРЧУК ОЧОЛЮЄ СОУК

Дженкінтавн, Па. — Менор Джуніор коледж призначив д-ра Ігоря А. Мірчука з Філядельфії директором Студійного Осередку Української Культури з днем 1-го липня ц.р.

Д-р І. Мірчук осягнув докторат з історії в Українському Вільному Університеті в Мюнхені, Німеччина, і докторат з ділянки освіти в Темпл університеті. Він осягнув ступінь маґістра з політичних наук і бакалеврат з історії в Темпл університеті.

Д-р Мірчук вчив історію, політичну теорію та історію мистецтва і музики в Інституті Пенсильванійського шпиталя у Філядельфії.

Він є членом Наукового Товариства ім. Шевченка в Америці, Українського Історичного Товариства і головою Спілки Української Молоді Америки.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

П'ять „покидьків" у світі

Президент Реґен у своїй промові з понеділка 8-го липня 1985 року назвав по імені п'ять держав, що їх окреслив країнами, які стоять „поза законом", що в українській мові, мабуть, найкраще підходить тут слово „покидок". До Об'єднаних Націй належать 159 держав і державок, із них деякі менші, як будь-яка з п'яти дільниць Ню Йорку, територією і числом населення. Швайцарія не захотіла належати туди. Але належать туди сателітні країни, на 100 відсотків залежні від Москви, належить туди „ суверенний" гімалайський Непаль з ляльковим королем, без ніякої дійсної влади, належить туди й Монако, що має 28,000 населення і користується однаковим одним голосом в ОН нарівні із З'єднаними Стейтами Америки з їхніми кругло 230 мільйонами люду. На отих кругло 160 країн світу п'ять покидьків — це ніби маленьке нікчемне число, з яким вся велетенська решта країн повинна би гладко і швидко впоратися. Але так не є, передусім тому, що Реґен не назвав країни, яка є неначе протектором, опікуном і надхненником отих „покидьків". Він не назвав Совєтського Союзу, імперії, яка простягається від Балтики по Тихий океан і від Білого по Чорне море та всадовилась над Дунаєм і Велтавою і з ласки Америки все ще займає два японські острови та завела комунізм у Північній Кореї.

Реґен зарахував до категорії покидьків Іран, Лівію, Північну Корею, Кубу і Нікараґуа і визнав їх як найбільш відповідальних за існування у світі міжнародного терору. Схоплювання людей з вулиць і приватних домів, схоплювання літаків, тортурування схоплених осіб і вбивання без жадної з їх боку вини — це діла отих покидьків. Але Реґен не назвав не лиш Совєтського Союзу, але й Сирії, яка толерує терористичні гнізда фанатичних шіїтів у тій частині Ливану, що її тримає під своєю збройною окупацією. Він не назвав Совєтського Союзу не тільки тому, що це могутня мілітарна потуга, але й тому, що не вирікається надії, що можна буде переконати кремлівських володарів, щоб спутали безконтрольну всесильну владу КҐБ, що вишколює міжнародних терористів, і що можна буде переконати отих кремлівських володарів, щоб припинили експорт комуністичної революції бо це загроза вибуху третьої світової війни, яка принесла б загрозу всьому людству.

Цей новий різкий виступ Реґена став доказом, що американська державна верхівка не виреклася вже кількакратно заповідженої війни проти міжнародного тероризму. Здаючи собі справу, що деякі союзники Америки, чи радше більшість їх, тільки в теорії признають правду Реґенові щодо потреби поборювання міжнародного тероризму, але у практиці не хочуть брати участи у тій боротьбі (зокрема Франція й Італія покликаються на свої тісні торговельні зв'язки з арабськими країнами, між ними Лівією, — а Японія потребує іранської нафти) Реґен заявив, що ЗСА будуть „спільно із своїми союзниками або й самі" поборювати тероризм, що його носіями є оті п'ять злочинних країн, чи пак п'ять країн із злочинними режимами.

Найбільш актуальними для Америки є дві болючі проблеми: перебування у руках невідомих злочинців і в невідомому місці все ще сімох схоплених в Ливані видатних американських громадян і створення Москвою та Кубою під боком Америки комуністичної Нікараґуа, розсадника комунізму в Центральній Америці, загрозливого для інших центрально-американських країн, включно з Панамою, що безпосередньо пов'язана з безпекою Америки. Реґен рішуче заперечив закид, наче б його Уряд „забув" про сімох схоплених і в'язнених ворогами Америки американських громадян. За твердженням добрих знавців відносин на Близькому Сході, зокрема у Ливані, призидент Сирії Гафез ель-Ассад міг би вимогти на злочинцях, які схопили були сімох американських громадян, щоби вони звільнили тих закладників. Державна верхівка Сирії буцім то знає докладно, хто кого схопив був і де переховується схоплених в'язнів. За півофіційним коментарем з Білого Дому — сирійський президент, який не хоче виректися свого впливу в Ливані і вивезти відтіль свої війська, все ж запевнив Реґена, що він ручається за життя і безпеку схоплених американців, яких звільнять „у відповідному часі". Америка яка розпоряджає могутньою збройною силою, не може вживати її для колективної „відплати", бо це у практиці принесло б загин отих сімох американців, що є в руках злочинних терористів, спричинило б загин численних невинних цивільних людей і змобілізувало б проти Америки арабський світ. Тому й Реґен воліє тримати під постійною загрозою ворожі країни та терористичні організації в Ливані і Лівії — зберіганням на прибережних водах Ливану могутньої морської фльоти і пригадками, що він, Реґен, тямить, хто є покидьком людства, що його злочини повинні знайти кару.

Михайло Кучер

ГІТЛЕР ОЧИМА МЕДИЦИНИ

II

Закінгення

Вбивство — не нове явище на землі і гріх Каїна, як мара, йде поруч з людством. Але тільки у XX столітті ми стали свідками вбивства особливого роду не як вибуху злости і душевного запаморочення, але як наслідок обдуманого поступовання і докладного плянування, як злочинна змова, у котрій взяли уділ десятки тисяч. Це був злочин не проти одної жертви, але проти цілого народу. Це холоднокровне наперед обдумане рішення знищити цілий нарід, стерти його з лиця землі таке жахливе, що немає слів для його опису. Цей безприкладний злочин було зроблено в Европі у XX столітті і він викликав нову характеристику карного поняття, якого не знало людство у самі темні епохи своєї історії — злочин народовбивства, ґеноцид.

Ще й сьогодні люди ставлять собі питання і будуть питати в будуччині: як це могло статися? Ставили собі це питання судді нюрнберзького процесу. Мені здається, що на тому процесі (Айхмана) нам не вдасться виявити корінь зла... Це завдання перейде до істориків, соціологів, письменників і психологів. Цей злочин не можна вияснити звичайним логічним мисленням.

Гітлер, його режим і злочини — не були випадковим явищем. Історичні процеси звичайно, є наслідком багатьох подій і випадків. Перемозі нацизму допомогла програ Німеччини у Першій світовій війні, економічні клопоти, які могли стати катастрофою. У таку тяжку добу німецький нарід дозволив переконати себе лжепророкові. Це привело до втрати орієнтації у шуканні справжнього шляху. Гітлерові допомогла значна частина німецького народу, більшість інтелігенції, підтримка професорів університетів, державних чиновників і армія. Ганьба Німеччини полягає в тому, що така безвартісна особа могла стати на чолі держави.

Ґете у своєму творі „Dichtung und Wahrheit" (Поезія і правда") написав про таке пророцтво типу Гітлера: „Проти нього не поможе жадне об'єднання моральних сил. Даремно будуть блискучі люди погорджувати ним і його виявляти як обманця і брехуна. Маси будуть тягнутися до нього".

Університети Німеччини не зробили нічого, коли ще можна було відкрито і енерґійно противитися знищенню науки і демократичної держави.

Ось що писав Гітлер у своїй програмовій книзі „Моя боротьба": „Уся культура людства, усі досягнення мистецтва, науки і техніки, створили без виключення арійці. Це веде до того висновку, що тільки арієць людина".

Слово „арі" на санскритській мові означає „вищий від решти". У протилежність до того нацисти створили „untermensch", неповновартісна людина, півлюдина. Промови Гітлера і його писання вражають неграмотністю. Це чиста схізофренія. Гітлер уявне вважав дійсністю. Чим же він притягав людей? — здібністю переконувати. Він безпомилково вгадував слабі сторони своїх слухачів. Був це, як не дивно найкращий промовець нашого століття. Він давав натовпові те, що той хотів чути. Жидівське питання стало бажаним і потрібним маневром для відвернення уваги від решти клопотів.

Світ розгубився і затремтів від зливи ненависти. Світ не зрозумів, що жиди це перша жертва. Ґеббельс прилюдно палив твори Гайне, Томаса Манна, Вассермана, Айнштайна, Фройда, Е. Сінклера, Г. Веллса, Золі, бо вони не відповідали німецькому духові.

Головним інструментом режиму і партії для панування і тероризування окупованих країн були СС, СД і Ґестапо. Вже 1921 року створено ударні відділи SA „Sturmabteilung", 1925 року створено „SS Schutzstaffel". Спочатку цей відділ мав бути при Гітлерові як особиста охорона. Командував СС Генріх Гімлер. Спочатку відділи СС нараховували 280 чоловік. На початку війни СС вже мали чвертьмільйона. Пізніше створено „Ваффен СС", як противагу регулярній армії, коли б та захиталася і виявила ознаки незадоволення Гітлером.

На суді показувано документальні фільми нищення людей. Від емоцій і спогадів мліли свідки і глядачі. Були присутні лікарі і медичні сестри для допомоги.

Гітлерівський тоталітаризм, як і совєтський, послуговувався (а совєтський і досі послуговується) т. зв. новою мовою „sprachregeln". Функція гітлерівської — „Нової мови" добре виялася на вирazі „останнє вирішення" жидівського питання. Метою такої мовної системи не було стримати людей від роблення злочину. Завданням було стримати від порівняння своїх вчинків із старим „нормальним" знанням, що таке вбивство і брехня.

Для дальшого прикладу можна покликатися на велике вживання Айхманом на процесі зужитої фразеології і конвенційного слівництва. До того доходить його нездібність вживати нормальну мову. Айхман добрий приклад того, що може зробити з людиною „Sprachregeln".

Характеристичною рисою гітлерівської ідеології було переконання, що її не можна перемогти, що вона завжди має рацію. Така ідеологія витворює псевдодійсність, де не зобов'язують закони логіки.

Це відноситься і до „нової" совєтської офіційної мови.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Теодор Терен-Юськів

Український співак у російському контексті

(З приводу виступу тенора А. Солов'яненка в Ню Йорку)

Оцей нюйоркський концерт (було їх кілька і в інших містах), що відбувся у зовсім переповненій Карнеґі Голл 9-го червня ц.р., була це нестрічна навіть на совєтські відносини, морочлива „показуха", що в висліді напевно не зовсім сходилася із замірами Кремля.

Відколи помер відомий імпресаріо Сол Гюрок, відтоді немає кому влаштувати большевикам упорядкованих концертів. Якась там тепер „РТС" чи „Русарт тревел сервіс" не зовсім знає, що чинить, коли йдеться про справність вже тільки самої адміністрації. Починаючи з першого — і одинокого — оголошення про цей концерт хоч би в „Ню Йорк Таймсі", де в одних примірниках, крім Анатоля Солов'яненка, було оголошено і виступ баса Штокалова (українського походження Штокаленка), в других — баритона Мальченка (жидівського походження), люди читаючи дивувалися, крутячи головами, бож такі промахи в реклямі міжнародних концертів не водяться. А тим гірше, що жадне спростовання чи вияснення не появилось. В англомовній пресі оголошувано виконавців програми, як „совєт старс", але в російськомовних газетах видніло шовіністичне „звєзди Расєї".

Там часом обидва з реклямованих співаків не з'явились. Залишився, бо і мусів, протаґоніст Київської опери, український тенор А. Солов'яненко, російська співачка польського походження Едита Пєха та росіянин, пісеньkар Евген Мартинов. Самозрозуміло, що ці двоє „легких" співаків заступала зовсім інший стиль музики і співу, тому їхні мікрофонні співи лучити в один концерт із виступом Солов'яненка було безглуздям. А з практичного боку концерт випав неймовірно довгий, задовгий. Головно для людей, що не були зацікавлені поверховним і скучним співом розважальників.

Не вдався теж цей концерт Кремлеві особливо з пропаґандивно політичних позицій. Бо йшлося йому, як і завжди, щоб притягнути на імпрезу, в першій мірі американців, а далі українців. А хто прибув? Такого стовпища біля Карнеґі Голл мені ще не довелось зустрінути. Коли ви слухали мови тих людей, що облягали залю, то міг зродитись у вас запит, чи ви не в якімсь Калінінґраді? А коли ви гляділи на тих людей, можна було мати враження, що ви, як не в Тель-Авіві, то принаймні на Брайтон Біч пляжі. Отже на концерт прийшли самі недавні вихідці з Совєтського Союзу. А ними ж Москва не цікавиться. Вони ж покинули злощасний рай. Американці на концерт не з'явились. А з українців було стільки, що пальців на одній руці.

• • •

Тому, що зовсім нікудишня програмка обхоплювала тільки три прізвища виконавців концерту, потрібна була заповідачка, що, як пізніше виявилось, була зі Сан Франсіско. Заповідання було двомовне: по-англійськи і по-російськи. Перша, головна частина концерту чи радше перший концерт належав українському співакові А. Солов'яненкові. Заповідаючи ім'я тенора і оперу в Києві, ця жінка старалась оминати назви: українець, український, Україна, яку і назвала „єво страна". Однак по двох блискучих піснях співака, треба було дещо таки сказати про тенора і тут мусіла вже заявити, що це син українського шахтаря з Донбасу.

Оперовий тенор А. Солов'яненко відомий у ЗСА не тільки з платівок, але й з виступів у 1978 році в Метрополітан опері (12 представлень) та звідтам теж із прекрасної радіопередачі опери Маскані „Сільська честь". На Україні співав він теж у фільмах, наприклад, в опері „Фавст" (Ґуно). Однак довший час ми його не чули тут, а люди, що побували в Києві приносили інколи і не зовсім корисні вістки про голос Солов'яненка. Буцім то він старіється і співає вже не так добре, як давніше. А що тенори, осягаючи 50 рік життя, звичайно починають тратити голос, то цим поголоскам можна було навіть вірити. Тому несподіванка щодо стану в якому знаходиться тепер голос Солов'яненка було просто ошелешуючо радісна. Бо від перших його тонів можна було ствердити, що голос співака не тільки не погіршився, але навпаки, він значно поправився, стемнів і покращав. Оте тремольо чи вібрато в середині голосу, яке було не зовсім приємне, тепер зникло і голос став вирівняний (це саме було і з голосом італійського тенора Ф. Кореллі). Високі тони, як і завжди в нього безконкуренційні.

Отже Кремль не був у змозі вислати на репрезентацію клясичного співу власного співака, бо такого там немає, то і мусів послужитись українцем.

А звичайно, будучи висланим Москвою, ми не могли очікувати від співака, що він розпічне виступ „Гетьманами". Проте вийшло якось не найгірше, бо на самий початок почули ми, майже невідому, гарну пісню Лисенка до слів Ст. Руданського „Ти не моя дівчино дорогая". За цею пішла

(Закінчення на стор. 4)

Іван Боднарук

ПО СЛІДАХ РОЗВИТКУ АМЕРИКАНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ

За 200 років із слабенької спілки 13-ти британських колоній виросла наймогутніша і найбагатша держава світу. До її розвитку причинилися усі етнічні групи, з яких постала американська нація. До них належимо й ми, українці, що прийшли сюди в минулому столітті. Дня 4-го липня 1776 року проголошено незалежність ЗСА та індивідуальну свободу кожній із колоній північноамериканських. Спершу держава мала 2,5 мільйона населення, де не було ні вбогих ні багатих.

Першим етапом росту було поширення американської території на „Далекий Захід", де був густий непрохідний ліс, повний індіян і диких звірів. Спонтанний розквіт американського промислу перервала громадянська війна (1861-1865). Американська революція і війна тривала до 3-го вересня 1973 року, коли вкінці складено мировий договір між Великобританією і ЗСА.

У війні в 1812-1814 роках британці знову пробували здобути свої колишні американські колонії і в серпні 1814 року здобули були і спалили Вашінґтон, але війну програли.

Нова держава 1790 року нараховувала 3,929.625 душ населення, в тому 697, 624 невільників. Першою постійною англосаксько ю оселею було місто Джеймставн у Вірджінії, яке постало 1607 року. В тому часі була вона заселена німцями, а дальші оселі в Ню Йорку — голляндцями. Населення Люізіяни і Вермонту було французьке, а населення Мериленду — католицьке й тут проголошено перший толеранційний едикт для всіх християн. Нині англійці, шкоти і валійці творять тільки 15 відсотків населення ЗСА, яке тепер виносить понад 218 мільйонів. З того виходить що ЗСА є багатонаціональною країною. За останні два століття виросли ЗСА в потугу, завдяки великому багатству землі, великій працьовитості місцевого й напливового населення і великим державним мужам, що створили американську федерацію, як Вашінґтон, Джефферсон, Лінколн. Декларацію незалежности сповістив народові Дзвін Свободи в Домі Незалежности у Філядельфії. Цей дзвін лопнув у 1835 році і його ніколи не могли направити.

Рятуючись перед насиллям власного уряду в Англії і спасаючись перед релігійними й соціяльними переслідуваннями, група пуритан еміґрувала з рідного краю. Їх називають в історії ЗСА паломниками. Не знайшовши пристановища в Голляндії, де досягла їх рука англійського уряду й де зазнали неприхильного ставлення місцевого населення, вони в 1620 році прибули кораблем „Мейфлавер" до Плимуту в Америці. Тут поселились у дуже важких умовинах і багато їх загинуло. Але почали приїздити нові поселенці й закладати нові оселі. Так постало їх 13. У 1783 році вибороли вони собі незалежність і всі 13 колоній стали стейтами. В 1787 році стейти створили Унію, для яких випрацювано конституцію.

Тепер щороку в листопаді американці святкують одне з найбільших і зворушливих свят, це — День Подяки. Започаткували його паломники в Плимуті 1621 року, щоб подякувати Богові за пережиту зиму та за перші жнива в Новому Світі в найтрудніших обставинах. І всі американці, і кожний із нас, мають за що дякувати Богові, зокрема в цій вільній і багатій країні. Свято Подяки є для нас доброю нагодою усвідомити собі деякі істини життя.

За короткий час свого існування Америка стала бастіоном демократії для інших країн. Без Америки не можна собі уявити існування вільного світу. Американське Свято Незалежности скріплює нашу віру, що незабаром прийде час, що Україна стане незалежною, і що ми — за словами Шевченка — діждемося Вашінґтона з новим і праведним законом. В американській „Декларації Незалежности", запропонованій Томою Джефферсоном, сказано, що вона є твердим фундаментом, на якому повинні будувати своє державне життя та існування всі народи, бо „всі люди створені рівними, що вони наділені Творцем певними невідємними правами, серед яких є право на життя і свободу". Ідеї, що їх висловлює Декларація Незалежности, творять найглибший моральний сенс американського збірного життя, не зважаючи на те, що в ЗСА діють різні деструктивні сили й діються в ній часто речі дивні й протизаконні. Джордж Вашінґтон в одній із своїх промов сказав: „Будьте дуже обережні, думаючи й кажучи, що мораль одиниці й суспільства може існувати без релігії і віри в Творця. Що ми не поставили б в основу виховання людини, людська історія і практика не дають жадних підстав надіятися, що є можливе існування моралі в державі й народі при одночасному викиненні релігійности, як підстави виховання і освіти". Кожний стейт ЗСА мусить підлягати заса-

(Закінчення на стор. 4)

Ігор Витвицький

ШУКАЮЧИ ПРАВНИХ ОСНОВ

II

На потреби цілого комплексу ОН витрачається щорічно біля 3.9 мільярда долярів, з чого 2.3 мільярда приходить із добровільних внесків. Ці добровільні внески, в різній висоті, покривають у першу чергу витрати шести спеціяльних програм, між ними таких, як Програма загального розвитку, Харчова програма, Допомога біженцям та інші. Видатки пов'язані безпосередньо з діяльністю організації включені в її нормальний бюджет, який за рік 1983 виносив 632 мільйони долярів. На покриття витрат в межах цього бюджету держави-члени вплачують обов'язкові внески в різній висоті, стосовно до їхньої спроможности. Так, наприклад, ЗСА покривають 25 відсотків бюджетових витрат, Совєтський Союз (без України й Білорусі) — 10.54 відсотка, а Українська ССР — 1.32 відсотка, що за 1983 рік виходило на 7,766,192 дол.

Про те, як воно так склалось, що Українська ССР стала членом ОН написано доволі багато. Загально кажучи це був один із політичних ходів тодішнього совєтського режиму і можна думати, що теперішні кремлівські володарі жаліють, що такий хід було зроблено.

Формально початковим кроком у тому напрямі був меморандум уряду УССР, що його підписав Микита Хрущов, як голова Ради народних комісарів і Дмитро Мануїльський, як комісар закордонних справ. У цьому меморандумі, що його запропонував Вячеслав Молотов на конференції представників 50-ти держав у Сан Франсіско в квітні 1945 року, було сказано м. ін., що: „УРСР на основі своєї конституції прийнятої 30-го січня 1937 року, а також змін і поправок прийнятих Верховною Радою УРСР — 4-го березня 1944 року відновила права, які раніше належали республіці і які вона добровільно передала СССР у 1922 році на встановлення безпосередніх зносин з чужоземними державами, заключення з ними угод, незалежне представництво на міжнародних конференціях та в органах ними створених". На такій основі було сперте прикінцеве бажання стати членом основником міжнародної організації та взяти участь у конференції. Подібний меморандум теж запропонувала Білоруська ССР.

Обидві ці республіки прийнято в члени ОН у висліді голосування учасників конференції, яке пройшло одноголосно. А 26-го червня 1945 року українська делеґація була однією з 50-ти, що підписали декларацію про створення організації Об'єднаних Націй.

Першим головою української делеґації став Дмитро Захарович Мануїльський, відомий як твердий большевик із своєї діяльности ще в 20-их роках. Він зразу заметушився. Його обрано головою підготовчої комісії, яка мала оформити основі принципи, новонародженої організації. На його пропозицію в першу статтю Хартії включено речення, що мирні відносини між народами повинні базуватись на принципах самовизначення й рівноправности народів. Він часто брав участь у пресових конференціях, на яких інформував пр ролю й значення Української ССР. На запит одного з журналістів він заявив, що український уряд готов кожночасно обмінятись дипломатичними й консульськими представниками з будь-якою країною і в першу чергу з ЗСА. Як відомо, до такого ніколи не дійшло. Взагалі Мануїльський намагався створити враження, що Українська ССР — це суверенна держава, яка, така як інші совєтські республіки, вступила на шлях емансипації.

Дальша діяльність цього представника позначилась його гострими виступами проти імперіялізму й колоніялізму. Виступи по цій лінії продовжували його наступники. Натавровуючи різні форми національного й соціяльного поневолення та заступаючись за поневолених, українські делеґати придбали опінію адвокатів покривджених та здобули вдячність деяких колоніяльних країн, які згодом стали самостійними. Однак при тому мимовільно складалось враження, що вони заступаються за права, яких немає у їхній власній країні.

Разом із тим, як організація розбудувалась, українські представники включились у різні галузі її діяльности. Насьогодні Українська ССР є членом понад 70-ти різних агенцій, між ними таких, як Міжнародна Організація Праці, Культурно-Освітня Організація (ЮНЕСКО), Комісія для прав людини, Міжнародна організація для атомової енерґії, Всесвітній поштовий союз та інші.

Однак не зважаючи на все, становище українського представництва зводиться на ділі до ролі всесоюзного підголоска. За ввесь час існування ОН були тільки два, або три випадки, коли українські представники голосували інакше, як всесоюзні та й це по всій імовірності сталось в наслідок непорозуміння. Від 1958 року Українська ССР удержує при ОН свою постійну місію. Під цю пору українська місія нараховує десять осіб. Як відомо, нещодавно голову цієї місії Володимира Кравця переведено на становище республіканського міністра закордонних справ.

Стільки загально про фактичну сторінку членства Української ССР в організації ОН. Коли ж говорити про правну сторінку того членства, то тут зразу виринає проблема. Справа в тому, що друга стаття хартії ОН постановляє, що організація спирається на суверенній рівності всіх її членів. Отож у зв'язку з тим постає питання, чи й наскільки Українську ССР можна вважати суверенним партнером поряд з іншими державами.

Державний статус України перед утворенням совєтської федерації — це окрема тема і тут не місце її розбирати. Відомо, що свою владу в республіках большевики закріплювали збройною силою і різними хитрощами. У цьому процесі зіграли свою ролю теж українські комуністи, які намагались зберегти за Україною якнайбільше політичних прав дарма, що ці їхні намагання залишались безуспішні.

У своїй останній стадії цей „об'єднувальний" процес пов'язаний з ростом впливу й позиції Сталіна в совєтській ієрархії. Він у заранні своєї політичної кар'єри придбав опінію спеца в ключовому національному питанні. Ще в березні 1921 року тези його докладу про „Невідкладні завдання партії в національному питанні", виготовлені в погодженні з Леніном, були прийняті на Десятому конґресі Російської КП(б), як напрямні політики партії в цій ділянці. Ці невідкладні завдання зводились на ділі до одного головного, а саме до утворення союзу совєтських республік.

(Продовження буде)

Гідно...

(Закінчення зі стор. 1)

останній день нарад провід асамблеї замість поставити резолюцію під голосування передав її до комісії освіти в асамблеї для її переглянення. З уваги на те, що асамблея закінчила свої наради, а її члени пішли на літні вакації, комісія не мала часу розглянути резолюції. Це було правдоподібно в інтенції тих, що не допустили до розглянення резолюції на нарадах асамблеї.

Створений для справи „ад гок" комітет українців в Олбані під головуванням М. Гереця вислав негайно протестаційні листи до голови асамблеї Стенлі Фінка з домаганням пояснити чому не поставлено резолюцію на порядок нарад тоді коли подібна резолюція для вшанування жертв голокосту була затверджена перед трьома місяцями. Подібні листи вислано до голови комісії освіти в асамблеї, Хозе Серрано, і голови комісії освіти стейтового сенату Джеймса Донована.

Хоча зложення резолюції у справі викинення з підручника розділу про Великий голод в Україні не була переголосована, ціла акція в цій справі здобула широкий розголос та підтримку цілого ряду американських політиків. Про це писала також американська преса, зокрема кореспондент „Вашінгтон Таймс" Марк Тапіскотт, що помістив статтю п.н. „30 членів Палати Репрезентантів протестує проти випущення з шкільного підручника тексту про український голокост." Журналіст інформує про акцію яку розпочав своїми листами проф. Р. Трач, і яку підтримав член Палати Репрезентантів Ф. Екерт та 28 інших членів Палати Репрезентантів зі стейту Ню Йорк. Він теж подає, що понад 15,000 українців написало, або підписало листи з протестами в цій справі.

У висліді, пише М. Тапіскотт, комішенер освіти Г. Амбах, признав, що сталася „поважна помилка" у рішенні з квітня усунути з підручника про ґеноцид 15 сторін посвячених Великому голодові в Україні. Г. Амбах мав запевнити директора ріджентс стейту Ню Йорк, що „матеріял про Великий голод не буде викинений з підручника, а підручник буде поширений на три томи".

Досі невідомо як це запевнення в практиці буде виглядати, коли підручник має бути готовий до вжитку середніх шкіл з початком нового шкільного року.

РАДІО ЛИВАНУ ПОВІДОМИЛО, що урядові відомі імена терористів, які захопили літак компанії TWA, а потім вбили моряка Роберта Стітема. В радіопередаванні було сказано, що вбивці будуть притягнуті до судової відповідальности. Однак імена вбивць — Алі Юніс і Ахмед Хорбія — не є таємницею. Кілька днів тому державний секретар ЗСА Джордж Шулц заявив: „З'єднаним Стейтам відомі імена двох мусулманських бандитів і найближчим часом Вашінгтон подасть їх до преси, щоб оголосити міжнародний пошук вбивць".

ПОДЯКА

Почуваємось до милого обов'язку скласти сердешну подяку Всім, що морально і матеріяльно піддержують нашу Світову Федерацію Українських Жіночих Організацій (СФУЖО) через Фінансову Комісію СФУЖО на Америку.

В першу чергу щиро дякуємо нашим добродіям, які кожного року вплачують $100.00, як членську вкладку: Високопреосвященним Митрополитам Кир Мстиславові і Кир Стефанові, Преосвященним Владикам Кир Василеві і Кир Робертові, Отцеві Митратові Мирославові Харині, Об'єднанню Українських Католиків „Провидіння", Українським Кредитівкам „Самопоміч" у Філядельфії, Джерзі Ситі, Ню Йорку, Українській Православній Кредитівці в Ню Йорку та Ользі Гаврилюк-Вареці, Марії Фішер-Спиж, Миколі Ценкові і Любославі Шандрі.

Також сердешно дякуємо всім Зв'язковим Фінансової Комісії СФУЖО в Америці за співпрацю і переведення збірки, всім Членам Спомагаючим і Прихильникам СФУЖО за матеріяльну допомогу та за пожертви на Міжнародну Жіночу Конференцію в Найробі, що дали суму 3,524.00 дол.

За Фінансову Комісію СФУЖО:

МАРІЯ ХАРИНА, голова — *ЛЮДМИЛА ЧАЙКІВСЬКА, заступниця*

МАРІЯ ГАЛІЙ, секретарка

Вельмишановним Панству
Дзюбинським із Голливуду на Фльориді

щиро дякуємо за їхню щедру пожертву на реалізування ГАРВАРДСЬКОГО ПРОЄКТУ відзначення тисячоліття християнства Руси-України.

ВП. П. РОМАН ДЗЮБИНСЬКИЙ переслав до нас даток у висоті **500 долярів**, а не 50, як це було помилково надруковано у пресі.

За КТХР-у — Гарвардський проєкт:

Д-р Степан Ворох, Голова — **Володимир Баранецький**, Фінансовий референт

Американці в Обороні Людських Прав в Україні
43 Midland Place, Newark, N.J. 07106
(201) 373-9729
запрошує Вас на

ГРОМАДСЬКІ ВІЧА-ЗУСТРІЧІ
на тему
„Оборона знеславлення українців"

Доповідачі:
Марк О'Каннор, адвокат Івана Дем'янюка
Ігор Ольшанівський, голова організації Американці в Обороні Людських Прав в Україні

СТЕМФОРД, Конн. — п'ятниця, 19-го липня ц. р., 8-ма год. веч. в ресторані Chimney Corners Restaurant
Merritt Parkway, Exit 34
За інформаціями прошу дзвонити до:
Д-ра Мирослава Драґана
(203) 357-0771 до ординації
(203) 622-6595 до дому

ҐЛЕН СПЕЙ, Н. Й. — субота, 20-го липня ц.р., 5-та по пол. в залі церкви св. Володимира в Ґлен Спей, Н.Й.
Це віче спонзороване Об'єднанням Укрїнців у Ґлен Спей, Н. Й.

ГАНТЕР, Н. Й. — неділя, 21-го липня ц. р., 12:30 год. по пол. в Ґражді

Під час віч-зустрічей буде грошова збірка на покриття коштів правної оборони Івана Дем'янюка.

Посвячення Осередку Спадщини в Ню Гейвені

Урочисте відкриття нового Осередку Спадщини відбулося 2-го червня ц.р., при численній участі парохіян церкви св. Архистратига Михаїла в Ню Гейвені. Для звеличення цієї події влаштовано також пікнік на церковній посілості, організаторами якого у проводі були Данило і Славка Горбаті, а постачанням кулінарних українських страв зайнялися визначні працівнички парохії Франсіс Дмитерко, Анна Ліпцан та Ліліян Рижевська.

Після Богослужби о год. 10:15, що її відправив о. Роман Ґолемба, парох церкви св. Арх. Михаїла, голова Комітету для відкриття Осередку Спадщини інж. Роман Гижий привітав коротким словом перед входом до Осередку численно зібраних гостей, запрошуючи міських достойників разом із представниками всіх українських організацій Ню Гейвену у проводі із мейором міста Біяджійо ДіЛієтом, протяти синьожовту стрічку, простягнену перед входом до Осередку Спадщини. Відтак о. Ґолемба посвятив кімнати всередині; всі присутні співали „Многая Літа".

Єпископ Василь Лостен (третій справа), сестра Доротея Міхалка, директорка Апостоляту Молоді Стемфордської Епархії (перша справа). Роман Гижий голова ювілейного комітету і Марія Гижа голова Центру Спадщини.

Участь у відкритті Осередку взяли численні церковні і світські достойники такі як Владика Василь Лостен, єпископ Стемфорду, митрофорний протоієрей з Канади Матей Берко та колишній асистент церкви св. Арх. Михаїла о. Іван Терлецький, тепер професор Колегії св. Василія в Стемфорді. Із світських — мейор Біяджійо ДіЛієто, стейтовий сенатор Коннектикату Вілліям Гарпер, директор Історичного Товариства Ню Гейвену Флойд Шумвей та історичний дослідник Єйльського університету Фльоренц Шифф.

У зоснованні, устаткуванні організації, у збірці експонатів віддали жертвенно свій час, труд і енергію чисельні наші громадяни, щоб Осередок демонстрував свій мистецький позем та світлу естетику нашої прекрасної спадщини.

Душею цього твору і плянування стала Марійка Гижий, що зуміла притянути до цієї справи громаду ентузіястичних працівників, імена яких запишуться у хроніці Осередку, напевно, золотими буквами. Довгі години вони посвятили колекції, каталогуванню та називній інформації поодиноких експонатів. Сотні предметів пишаються тепер на стендах, ілюструючи осяги понад трьох генерацій-поколінь. На спеціяльну увагу заслуговують подиву гідні, козацьке сідло, старинні ручні ткані килими, автентична українська ноша, головно з околиць Гуцульщини і Лемківщини. Є тут всякі документи, чартери організацій і їх печатки, як також церковні пам'ятки, що сягають до 1908 року.

Окрему кімнату займає бібліотека, в якій зібрано сотні томів, що відносяться до славної історії нашого народу, українською і англійською мовами. Найцікавішою є кімната, що показує колекцію фотознімок, головно родинних, що не раз сягають аж до четвертого покоління, з яких ви можете пізнавати не тільки своїх дідів і прадідів, але і давній корінь вашого роду, відтворюючи його історію, у минулих подіях життя.

Не можна тут поминути наше мистецтво: прекрасну кераміку у всіх формах і взорах, чудові вишивки, виконані ручно працьовитими нашими жінками, а особливо сорочки, блюзки з матеріялів домашньої лляної продукції, що їх привезли із собою наші люди ще 80 років тому.

Другий поверх призначено для виставки малярських праць, олійних і темпера, наших малярів, як Лариси Мартинюк-Гладкої, Роксоляни Найдан та Галини Лобай. Талановитий у дерев'яній різьбі аматор Зенон Луців, який запрезентував багато своїх деворізьб із історії України і монументальну картину „Приняття Християнства в Україні".

Це тільки загальний образ Осередку Спадщини, що вповні заслуговує на признання й подив, а особливо на відвідини його у майбутніх днях.

З відчиненням цього Осередку Спадщини рівночасно створено пляни серійної праці Осередку, у формі зорганізування окремих виставок наших мистців, із ділянки модерного мистецтва курси кераміки, вишивання та іншої етнічної творчости, щоб цей Осередок розвивався, могутнів, багатів і ширив славу нашої неперевершеної національної спадщини.

Наша парохія запрошує всіх відвідувати, допомагати і бути гордими спадкоємцями наших цінних скарбів.

Д-р Альберт Серетний

Останній Фестиваль

(Пам'яті І. Костюка)

Вже одинадцять років підряд в червні відбуваються на просторій площі Ґарден Стейт Артс Центру у Ню Джерзі величаві українські фестивлі, які відвідує щорічно понад 10,000 ллюдей. Заздалегідь намічена і старанно підготована програма дає змогу цій масі народу гарно і корисно провести день серед чудової природи, зустріти давно не бачених друзів і знайомих, наситити традиційними українськими стравами, налюбуватися квітом України — молоддю, що на модерних, добре оброблених площах завзято змагається у різних родах спорту, надивитися на прекрасні вишивані одяги та побути під шатрами, де біля станків з народним мистецтвом товпляться групи людей. Неперевершені українські писанкі, які подивляють чужинці, чудові вишиванки, картини з чорногузом на старій стрісі і горшками на плоті (нехай і не дуже вони мистецькі),це все бере за серце, пригадує рідний край тим, що колись давно мусіли його покидати,а молодим дає цей корінь,за яким всі тепер тужать і шукають.

І чи не варто їхати часом у дуже гарячу і вологу погоду сто, двісті, а то і більше миль, щоб увечорі побути у модерному амфітеатрі на шість тисяч сидячих місць, на незабутньому концерті, що мов той євшан - зілля пригадує навіть тим, що не вміють говорити рідною мовою, що вони є дітьми великого зі старою культурою і традицією українського народу. Сльози тиснуться до очей і серце б'ється приспішено, коли майже десятьтисячна маса на питання неперевершеного конферансьє Ярослава Семчишина з Вінніпеґу „Хто ми ? спонтанно і грімко відповідає "Ми — українці!"

Величаві фестивалі десять років підряд відвідував Іван Костюк з Трентону, а опісля писав прó них у пресі, І які б наголовки ім не давав, "Фестивальні ремінісценції" "Гомоніла Україна", чи прямо "Шостий фестиваль у Голмделі", всі вони були написані цікаво, барвисто, сочисто, з душею,бо любив він українську пісню,музику,мистецтво, а понад усе любив цю гарну здорову нашу молодь, що на спортивних площах розмовляє чужою мовою, але перекликується нашою хрищеною солов'їною мовою.Цій молоді присвятив він багато часу на рідних землях і тут, на вільній землі Вашінгтона, працюючи виховником у Пласті і школах українознавства.

Зустрічались ми кожного року з Іваном Костюком у Голмделі і не раз треба було почути багато прикрого, бо і виставлені картини не такі мистецькі, як повинні бути, і програмка не вся українською мовою і чудова вишвка не примінена відповідно, але, висловивши всі жалі і невдоволення скоро забував про все гірке, що сказав, і радів, щиро висловлювався, як він звичайно це робив, так, по-львівському", про невмирущість українського роду, що йому нема переводу. Таким він був наш сусід "з-за ріки Делевару", якого ми різно кликали. Журналістичне псевдо мав юко,у Пласті мав кличку "Ванька", а для нас він був Ясько — добрий, щирий приятель, що мав гостре перо і язик, але золоте серце.

Здавалось,що і цього року приїде наш Ясько на фестиваль,як звичайно, повний енергії, радости, гумору і нових ідей, все молодий духом рухливий, і запросить "до столу на вижирки", бо все возив у свому авті "Монархові" власне прохарчування, що його приготовляла дбайлива дружина. І почуємо ми різні новини, поговоримо про наші національні й особисті болі і проблеми,а тоді почне оповідати про своє дитинство, як він малим хлопцем носив зупу, що її готовила мама-німка нашим воякам, які боронили Львів, і про запашні степи України,що він їх перейшов "уздовж і поперек" воя цькими маршрутами.

А на прощання попросимо: "напишіть до Свободи" про фестиваль, про наш станок, про виставки інших, так цікаво і барвисто, як ви це вмієте".

— Цього року ні, нехай інші пишуть, бачу є тут ред. Іван Дурбак, але наступного року напевно напишу", - відповідав. Не прочитаємо вже ніколи більше про "фестивальні ремінісценції" пера Івана Костюка, бо пішов він у далеку дорогу, з якої нема вороття, відійшов на Пластову ватру,на заслужений вічний відпочинок.

Ірена Ванчицька

Колишні Студенти Політехніки в Данціґу

діляться сумною вісткою, що 12-го червня 1985 р. в Торонто, Канада, відійшла у Вічність Їх Незабутня Товаришка Студій

бл. п. дипл. інж.

Леоніда з Хромовських Вертипорох

ПОХОРОН відбувся 2-го липня 1985 р. з церкви св. Димитрія на цвинтар Парк Лавн в Торонто, Канада.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

ВШ. Родині глибоке співчуття від усіх
КОЛИШНІХ ТОВАРИШІВ СТУДІЙ

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

Ділимося сумною вісткою
з Родиною, Приятелями і Знайомими,
що у понеділок, рано, 15-го липня 1985 р.
відійшла у Вічність
наша Найдорожча
МАМА І БАБЦЯ

бл. п.

Ірина Копистянська
з дому Куц

вдова по бл. п. Андроніку Копистянському

ПАНАХИДА — у вівторок, 16-го липня 1985 р., о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні І. Сенка — Hempstead Funeral Home, 89 Peninsula Blvd, Hempstead, N.Y.

ПОХОРОН — в середу, 17-го липня 1985 р., о год. 9:30 ранку — СЛУЖБА БОЖА в церкві св. Володимира у Гемпстеді, 709 Front Street, а опісля на цвинтар св. Духа у Гемптонбурґу, Н. Й.

Горем прибиті:
дочка — ОЛЬГА
син — БОГДАН з дружиною ПЕТРІШЕЮ та дітьми — СТЕФОЮ, ТАНЕЮ ОКСАНОЮ І МАРКІЯНОМ
та ближча і дальша Родина

Ділимося сумною вісткою
з Рідними, Приятелями і Знайомими,
що в середу, 19-го червня 1985 р., по довгій недузі
відійшов у Вічність на 78-му році життя
наш Найдорожчий
БАТЬКО, ДІДУСЬ І ПРАДІДУСЬ

бл. п. проф.

Яків Берестянський

педагог на Рідних Землях, а в Чикаґо учитель Школи Українознавства та якийсь час директор цієї школи. — Всеціло відданий своїй Церкві і Народові.

ПОХОРОН відбувсяч 21-го червня 1985 р. з каплиці похоронного заведення Музика і Син до катедри св. о. Миколая, а звідтам на парафіяльний цвинтар св. Миколая у Чикаґо, Ілл.

Залишені в скорботі:
дочка — ІРИНА КРАЙНИК з Родиною
син — РОМАН з Дружиною
син — ЮРІЙ з Родиною
сестра — ЄВГЕНІЯ СТАСИНА з Родиною
Ближча і дальша Родина в Америці, Канаді і Україні

ПОДЯКА

Складаємо щиросердешну подяку Впр. о. Андрієві А. Шаґалі, ЧСВВ, за духовну опіку в лікарні, що зміцнювала душевний спокій нашого Батька, та достойне переведення похронних обрядів.

Належна подяка Приятелям і Знайомим, що взяли численну участь в Панахиді та похоронах, за молитви, квіти та пожертви на Заупокійні Служби Божі, на церкву, музей та інші добродійні цілі.

Дякуємо хорові „Сурма" за гарний спів під час Панахиди. Наша вдячність д-р Юлії Сидор, кузинці Покійного за зворушливі прощальні слова від Родини.

Від серця плинуча подяка проф. Юлії Назаревич, яка попрощала нашого Батька від Української Учительської Громади і від Музею, як активного члена-архіваря.

Належна подяка п. Романові Мартинюкові за прощання від Клюбу Емеритів, якого Покійний був активним членом та радо виголошував цінні реферати.

Мимо важкої недуги, Покійний невтомно працював скарбником УНСоюзу та був секретарем 423-го Відділу.

Наша щира подяка похоронному заведенню Музика і Син за совісне переведення всіх справ, пов'язаних з похоронами.

Всіх, що відгукнулися в нашому горю, жертвували свою поміч чи потіху нехай Всевишній нагородить Своїми щедрими ласками.

РОДИНА

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими,
що в неділю, 14-го липня 1985 р. відійшла у Вічність
наша Найдорожча ДРУЖИНА, МАМА І СЕСТРА

бл. п.

ЛЯНА ІВАШКО
з дому Олійник

народжена у Золотниках, Україна, довголітня членка СУА та членка Батьківського Комітету на пості касира при Школі Українознавства в Асторії, Н. Й.

Похоронні відправи відбудуться:

ПАНАХИДИ у вівторок і середу, 16-го і 17-го липня 1985 р., о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Quinn, 35-20 Broadway, Astoria, N.Y.

ПОХОРОН у четвер, 18-го липня 1985 р., о год. 9-ій ранку із церкви Чесного Хреста у Асторії, Н. Й. на цвинтар св. Духа у Гемптонбурґу, Н. Й.

Горем прибиті:
муж — ВОЛОДИМИР
дочки:
ІРКА з мужем ГРИГОРІЄМ
ХРИСТЯ
мама — АННА
сестри:
ОЛЯ
МАРІЯ з мужем ПЕТРОМ ПОДОЛЯК з дітьми
ОРИСЯ з мужем ЯРОСЛАВОМ НЕСТОРОМ з дітьми
СТЕФАНІЯ з мужем ІВАНОМ БАБУРКА із дітьми
ЕВГЕНІЯ з мужем ФРЕНЦІС із дітьми
АННА з мужем СТАНИСЛАВОМ і дітьми
ПЕТРОНЕЛЯ з мужем і дітьми у Польщі
брати:
ОЛЕКСА з дружиною МАРІЄЮ та дітьми
ВОЛОДИМИР з дружиною та дітьми
ближча і дальша Родина в Америці й Україні

Український...

(Закінчення зі стор. 2)

вже аж надто відома пісня з „Наталки Полтавки": „Сонце низенько". Я не знав просто, що чинити, чи зосереджуватись на співі прекрасного тенора чи на ентузіястичній реакції чужої публіки? Як виявилось ці слухачі були зразу всеціло полонені співом українського тенора. Воно можна було і сподіватись, що далі в програмі будуть і російські пісні. Співак виконав дві речі Чайковського й арію Ленського з опери „Е. Онєгін". Опісля проспівав Солов'яненко дві улюблені італійські арії (по-італійськи); ліричну з опери Доніцетті „Любовного напою" та зворушливу з „Арлезіяни" Чілеа. Захоплення слухачів з кожною піснею скріплювалось і потужніло. Знову була на черзі українська пісня „Чорнії брови карії очі" обробка. Надененка. Видимо публіці була ця пісня відома, бо вже по самім заповідженні посипались рясні оплески. Це повторювалось і надалі; наприклад, по заголовку пісні Кос-Анатольського „Ой ти дівчино" (слова Франка) і по популярній Заремби „Дивлюсь я на небо". Обурювало, що не заподавано імен принаймні композиторів, в цій частині концерту, тоді, коли пізніше в розважальній ви почули імена музикантів і поетів.Назакінчення чи на „біс" виконав тенор чи не найвідомішу арію світу з опери Верді „Ріґолетто" з небезпечним, але безконкуренційним кінцевим тоном (високе г). Слухачі немов би попали в якийсь обморок, оплескували і, здавалось, що бравам не буде кінця. Адже це було справді прецікаво і небувало спостерігати захоплення неукраїнської публіки, яка так безпосередньо одушевлялася голосом і співом українського співака і нашою піснею.

Акомпаньював співакові піяніст із Ню Йорку Марк Потмен.

Без найменшого сумніву А. Солов'яненко належить сьогодні до тих кількох найбільших, дуже рідкісних тенорів світу. Його можна порівнювати тільки з двома найбільш відомими, італійцем Л. Паваротті і еспанцем П. Домінго. Однак тоді, коли в цих обох є недостача найглибших почувань у їхньому співі, Солов'яненко, співаючи, потрапить мати і сльозу в голосі і вповні зворушити слухача. В обох згаданих тенорів немає правильного меццо-воче чи співу півголосом і темброваного піяніссімо, тоді, коли український тенор посідає цю чудову технічну вищість кожночасно.

А вже щодо мрії всіх тенорів, себто високих тонів, то Солов'яненко свободою, самопевністю і блиском перевищує кожного з них легко. Це він прекрасно довів у згаданій уже арії з „Ріґолетто", де починаючи останній, високий тон злегка скріплюючи його до фортіссімо та видержуючи так довго аж поки публіка оплесками не перервала йому.

Отже це був хоч і недовгий, проте цілісний концерт клясичного співу і на цьому належало б було імпрезу закінчити. Одначе по перерві був дальший тяг концерту розважальних пісеньок. Передусім був він нецікавий тому, що співак Мартинов виконував майже в цілому свої власні пісеньки, яким бракувало конечної мелодійности. Цієї ж самої прикмети недоставало пісенькам Е. Пехи. Не могла зарадити цьому і їхня зовсім успішна інтерпретація. Проте публіка, розмахнувшись уже раз та знаючи цих пісенькарів ще зі совєтського побуту, задоволено оплескувала їх.

* * *

Тому, що багато охочих почути концерт відійшло додому з браку квитків, а що американські доляри не кусають і від колишніх совєтських громадян, то зі сцени заповіджено повторення виступу за три дні, 13-го червня, в Брукліні (це там, в напрямі Брайтон Біч), в залі А. Лінколн школи.

І в той же вечір заля була заповнена тією ж самою публікою, що мусіла чекати на співаків понад годину часу, а далі і розійтись, бо артисти... не появилися на концерті. За причину подано, що через жидівських демонстрантів біля готелю, співаки не могли вийти звідтіль, щоб прибути на концерт. Та найправдоподібніше нюйоркські жидівські політичні чинники ствердивши, що їхні брати по крові, совєтські переселенці так затужили, хай і тільки за совєтськими співаками, що двічі викупили квитки на концерти, постановили перешкодити принаймні цьому другому виступові. Виславши демонстрантів під готель і може навіть, порозумівшись з аранжерами концертів, щоб концерт відкликати та так якось задержати свій, чи радше переселенців, престиж.

А американська преса про ці концерти і цілу справу — нічичирк. Уся ця історія не дуже зацікавлювала б і нас, якби не поява в ній визначного українського співака.

По слідах...

(Закінчення зі стор. 2)

дам Конституції і жаден не може схвалити закону, що її порушував би.

Статуя Свободи і слова написані на ній пригадують, що Америку збудували іміґранти і їх нащадки. Від початку свого існування до 1924 року ЗСА мали широко відкриті двері для нових іміґрантів. Потім почалися обмеження. І в 1958 році Джан Кенеді, тоді ще молодий сенатор із Массачусетс, оприлюднив брошуру п.н. „Нація іміґрантів". В ній писав, що іміґраційні закони є несправедливі для людей багатьох країн, які бажали б приїхати до ЗСА. Те саме повторив він 1963 року, коли вже був Президентом, і запропонував новий іміґраційний закон. У своїй інавґураційній промові 1965 року він домагався побільшити квоту іміґрантів від 158 до 165,000. Згідно з законом, переважна кількість закордонних країн має квоти, які кажуть, що з даної країни може приїхати тільки певна кількість і не більша. Без квоти є тільки Канада, Латинська Америка і країни Караїбського моря. З островів тих країн може приїхати кожний, якщо він народився в західній гемісфері.

ФОНД НАГЛОЇ ПОТРЕБИ — СПИСОК Ч. 5-84

Від.	Ім'я і прізвище	Сума	Від.	Прізвище, ім'я	Сума
321	І. Війтик	11.67	379	С. Чучук	5.44
325	Н. Осцяк	4.63	385	І. Кіт	13.12
325	Ю. Осцяк	6.39	385	М. Кіт	11.55
325	І. Осцяк	5.89	385	С. Папіж	8.10
325	А. Шепко	22.50	385	В. Пакуляк	18.20
325	М. Дзвінка	5.40	385	П. Мандзюк	17.24
325	Г. Шепко	3.80	385	Л. Мандзюк	15.60
325	М. Шепко	3.80	385	Г. Вавелко	10.77
325	І.Е. Дутко	11.12	385	Б. Кучварський	4.00
325	Н. Осцяк	4.75	395	У. Волощук	5.04
325	Ю. Осцяк	6.49	395	Д. Волощук	5.78
325	І. Осцяк	6.01	395	Д. Волощук	9.52
325	М. Дзвінка	5.40	395	Н.Н. Волощук	2.20
327	В. Захарія	10.88	395	П.І. Волощук	2.00
327	С. Сагатий	5.89	397	А.О. Гаврилів	7.50
327	М. Курчак	7.37	399	І. Ґроховський	6.14
327	В. Шпачинський	9.81	399	І. Ґроховський	6.01
328	Д. Бунт	5.89	399	О. Войтович	11.12
328	А. Зварун	2.77	399	М. Ґрицик	7.97
328	А.А. Зварун	5.00	399	І. Ґроховський	4.65
345	Н. Пригар	45.56	399	І. Вакарик	7.12
345	О. Пригар	9.28	406	Т.В. Турко	6.65
345	О. Романовська	29.24	406	Р.С. Бойко	4.20
345	Л. Ґеорґієнко	6.06	413	З. Зоггайб	10.80
345	Р. Форсман	3.45	413	О. Венке	6.56
345	Т. Янковски	6.96	413	З. Венке	2.68
346	І.А. Норка	4.96	417	Е. Катеринюк	8.91
346	І. Зига	6.00	417	І. Ибрівський	7.89
346	С.Р. Дольний	6.61	417	О. Мостович	6.47
347	Я. Васюта	6.61	417	Л. Мостович, др.	14.99
347	С. Васюта	6.00	417	Б. Шарий	21.76
348	С. Дольовий	4.63	417	Б. Шарий	3.89
348	С. Дольовий	2.00	422	Г. Кравчук	11.38
348	А. Касьневич	11.12	423	А. Фаріон, др.	7.99
348	С. Дольовий	4.75	423	Л. Кузик	13.71
348	Ф.І. Лосій	6.14	423	Р. Форович	26.98
349	Г. Бойко	10.29	433	О. Кузьмович	5.89
349	А. Захарко	6.42	433	Н.Б. Ляндвер	6.70
349	Н.Е. Олійник	10.28	433	О. Кузьмович	11.91
350	О. Кіш	21.00	437	Н. Бабюк	6.60
350	П. Чічіля	8.70	437	Т. Бабюк	7.13
350	В.К. Мацелюх	5.30	450	Й. Волошин	6.56
350	А.М. Семуяк	6.00	450	Ю. Волошин	2.00
352	М. Кошетур	10.50	450	О. Прсецький	9.00
352	Н. Ґілевич	11.12	450	Б.Г. Ґнатковський	10.62
352	М. Кий	28.83	450	Р. Волчук	36.40
352	Ш. Ґілевич	4.28	450	М.Н. Торієлі	6.74
352	М.І. Кий	38.50	450	М. Волчук	5.50
352	В. Саміленко	5.77	450	В.Б. Ґнатковський	5.50
352	О. Саміленко	5.10	450	Р. Рак	11.08
352	В. Саміленко	7.94	450	І. Волчук	5.20
355	Ф.І. Вілфорд	5.18	450	Л.М. Сушків	50.00
355	Ф.І. Вілфорд	5.32	450	Б.Ґ. Ґнатковський	5.10
355	Н. Поттер	2.49	455	В. Ломницький	9.56
362	Л. Петрик	2.55	457	М. Карпевич	6.77
362	Г. Петрик	2.55	457	С. Лев	7.26
362	Ф. Петрик	3.44	457	С. Лев	7.26
367	А. Капітан	6.20	457	С. Клюфас	9.29
367	А. Грицик	2.60	457	Я. Старосольська	11.19
368	Л. Дмитрів	7.48	457	В. Ґавриляк.........	4.84
368	П.Е. Ґаладза	5.60	457	Е. Ґеймур	8.07
368	Ю.Р. Тершаковець	5.40	457	А.Р. Ґавриляк	2.70
			457	О.Д. Венгерчук	5.10
368	М.Е. Пацай	5.30	459	Р.І. Маселко	5.60
368	В.М. Ґаладза	10.60	459	О. Калинович	5.00
368	М. Андрийович	6.02	467	Т. Лялька	5.67
368	Л. Андрийович	5.00	467	Т. Лялька	5.15
368	Л. Дмитрів	2.29	472	Б. Наконечний	5.67
368	Е.Т. Ґаладза	3.40	472	І.Йараник	6.28
369	І. Бета	15.00	472	С. Кульчицька	8.92
369	І. Бета	10.69	479	І. Лівай	7.80
375	І. Лободич	11.18	481	Н. Ґаврильчак	21.00
375	С. Новаківськюй	9.39	484	В. Когутяк	7.07
375	А. Вайда	5.20	487	М. Воробель	6.91
375	А. Вайда	5.20	487	С. Воробель	6.79
378	К. Панчіше	6.00	487	В.Е. Ґоліян	9.61
378	В. Панчіше	3.00	487	М. Ґоліян	9.10
378	Р. Лесів	2.50	487	М. Ґук	12.28
378	Е. Лесів	2.50	487	С. Свистун	4.00
379	П. Джус	10.63	488	М.Е. Назаревич	8.83
379	А. Джус	6.39	496	М.А. Кордуба	5.91
379	С. Чучук	5.44	496	С. Швайдер	5.18

Сума проголошених чеків 1,396.81
Раніше проголошених 86,647.07
Разом 88,043.88

Енциклопедії...

(Закінчення зі стор. 1)

спеціяліст по банкових справах Володимир Баранецький, а до дирекції увійшли крім нього: Богдан Біґус, Євген Борис, Степан Ворох Володимир Гнатківський, Ольга Кузьмович, Василь Мочула, Нестор Олесницький, правний дорадник, Ярослава Олесницька, секретарка, Ірина Падох, Володимир Пушкар, скарбник Петро Саварин і Атанас Фіґоль, заступник голови.

Д-р А. Фіґоль інформує, що на зборах, які пройшли в дуже діловій та дружній атмосфері, прийнято зміст заснованої грамоти (чартрету), проєкт статуту та рішено, що осідок корпорації буде в Ню Джерзі. Обрано також Наукову Раду, до якої належать: Ярослав Білінський, Володимир Кубійович, Василь Маркусь, Ярослав Падох, Франк Сисин, Юрій Шевельов і Володимир Янів. Членами Контрольної комісії стали Андрій Жуковський, Володимир Рак, Андрій Семотюк, Іван Флис і Петро Яцик.

Ціль корпорації ясна, каже д-р А. Фіґоль. Вона має старатися про те, щоб зібрати відповідний фонд та ним так господарити, щоб ЕУ далі жила та розвивалася.

Енциклопедія пройшла досі 40 важких років життя і це дає найбільшу запоруку, що вона буде далі існувати. За тих 40 років зреалізовано у різних, звичайно дуже важких обставинах праці, 15 томів, які вже появилися. До закінчення досі запланованих праць бракує ще один том енциклопедії в українській мові і чотири в англійській. Український том появиться, як запевняє д-р А. Фіґоль, на переломі 1986-87 років, англійські томи мають якнайкращі вигляди завершення праці з уваги на матеріяльну та моральну допомогу на терені Канади українських та канадських чинників.

Але все це не є вистачаюче, щоб запевнити континуацію праць над енциклопедіями і це є найбільшою в тій хвилині журбою її дотеперішнього фінансового референта і співредактора, д-ра А. Фіґоля.

Тому він саме роз'їздив тепер по ЗСА і Канаді, щоб приготовити фінансову кампанію на фонд „життя" енциклопедії, який розпічнеться у вересні і закінчиться у грудні 1985 року.

Після розмов з представниками нашого зорганізованого життя, які з великою прихильністю, а то й з ентузіязмом поставилися до збірки на Фонд в поодиноких скупченнях українців в ЗСА, Канаді та Австралії заплянововано 23 зустрічі представників ЕУ із приятелями у різній формі та у різних датах. Більшість із зустрічей будуть відбуватися в українських приміщеннях, хоча подробиць наш гість ще не може подати. Однак на його виразне прохання подаємо на закінчення нашої інформативної розмови дати плянованих зустрічей з проханням від організаторів в ці дні не плянувати ніяких інших імпрез. Д-р А. Фіґоль інформує з радістю, що проф. Володимир Кубійович приїжджає у вересні до Північної Америки і в міру своїх сил буде брати участь у зустрічах, якими громада відзначить ювілей 85-річчя з дня народин творця енциклопедії.

Зустрічі відбудуться в суботу 28-го вересня ц.р. в Ню Йорку, 29-го у Чикаґо, в суботу, 5-го жовтня, у Філядельфії, 6-го в Торонто, 12-го в Едмонтоні, 13-го у Вінніпеґу, 19-го у Клівленді, 20-го у Дітройті, 26-го у Балтіморі, 27-го у Вашінґтоні, в суботу, 2-го листопада, в Оттаві, 3-го у Баффало, 9-го у Тандербей, 10-го у Ванкувері, 16-го у Сан Франсіско, 17-го у Лос Анджелесі.

В четвер, 28-го листопада, буде перша зустріч в Австралії, в Канберрі, 30-го в Сіднею, в неділю, 1-го грудня, в Брізбейні, 7-го в Мельборні, 8-го в Аделяйді, 14-го в Перт, а 15-го грудня в Нортгемі.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ЧЕТВЕР,
18-го ЛИПНЯ 1985 р.

Бруклин, Н. Й. Піврічні збори Т-ва Запорозька Січ 325-ий Відд., о год. 5-ій по пол. в залі при 240 E. 6th St., New York, N.Y. — Барбара Чупа, секр.

П'ЯТНИЦЯ,
19-го ЛИПНЯ 1985 р.

Пассейк, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 42-го Відд., о год. 7-ій веч. в УНДомі при 237 Hope Ave. Просимо членів взяти участь. Вже є чеки-дивіденди, просимо їх відібрати на зборах. — В. Марущак, рек. секр.